

Kezdd újra!

Időpont: Szentháromság utáni 5. vasárnap, 1956. július 1.

Alapige: Lukács 5,1-11.

És lőn, hogy mikor a sokaság hozzá tódult, hogy hallgassa az Isten beszédét, ő a Genezáret tavánál áll vala; És láta két hajót állani a vizen: a halászok pedig, miután azokból kiszállottak, mossák vala az ő hálóikat. És ő bemenvén az egyik hajóba, a mely a Simoné vala, kéré őt, hogy vigye egy kissé beljebb a földtől: és mikor leült, a hajóból tanítá a sokaságot. Mikor pedig megszűnt beszélni, monda Simonnak: Evezz a mélyre, és vessétek ki hálóitokat fogásra. És felelvén Simon, monda néki: Mester, jóllehet az egész éjszaka fáradtunk, még sem fogtunk semmit: mindazáltal a te parancsolatodra levetem a hálót. És ezt megtévén, halaknak nagy sokaságát keríték be; szakadoz vala pedig az ő hálójuk. Intének azért társaiknak, a kik a másik hajóban valának, hogy jőjjenek és segítsenek nékik. És eljövén, megtölték mind a két hajót, annyira, hogy csaknem elsüllyedének. Látván pedig ezt Simon Péter, Jézusnak lábai elé esék, mondván: Eredj el én tőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram! Mert félelem fogta körül őt és mindazokat, a kik ő vele valának, a halfogás miatt, a melyet fogtak; Hasonlóképen Jakabot és Jánost is, a Zebedeus fiait, a kik Simonnak társai valának. És monda Simonnak Jézus: Ne félj; mostantól fogva embereket fogsz. És a hajókat a szárazra vonván, elhagyák mindenöket és követék őt.

A mai ige külsőleg a nagy halfogás története, belsőleg egy kudarc története.

1. A kudarc mindig lehangoló.

Egy szürkülő hajnalon, mikor a felkelő nap kezdi már bíborra festeni a sziklákat, a korai szellő pedig fodrozza a tó sima tükkrét, ott ül Simon, Jónának fia, a Genezáret partján. A hálójával dolgozik. Nincs ebben semmi rendkívüli. Máskor is így csinált. Minden reggel ott találta őt a tóparton, amint csónakját javítgatta, hálóját bontogatta, mosogatta, vagy a halászsákmányt válogatta. Ezen a reggelen azonban egészen más minden. Mintha minden ellene szegődött volna. Simon ideges. Mérges a hálójára, ami ma mintha jobban össze lenne gabalyodva. Mérges az iszapra, amit ma mintha sokkal nehezebben lehetne kimosni a hálóból. Mérges az iszalagra, amely ma mintha jobban rátekeredett volna az evezőre. Mérges a hajnali szélre, mely hajfürtjeit minduntalan szemébe csapdossa. Nem látja a hajnal bíborpírját, nem hallja a dalos madár reggeli dicséretét. Ma mindenre és mindenkire haragszik. Haragszik a hálójára, a Genezáret

tavára, önmagára, talán még Istenre is, mert a háta mögött egy nagy kudarc van. Ezért ül mérgesen, leszegett fejjel a csónak oldalán. Egész éjszaka egy fia-halat sem fogott.

Amint felemeli szemét, egy embercsoportot lát közeledni. A csoport elején egy szelíd arcú ember: a Názáreti. Hallott már róla. Híre mindenfelé eljutott. Most is nagy sokaság követi. Simon bosszúsán morog magában: Ezeknek is épp most kell idejönni, hogy elvigyék a hírét a kudarcoknak. Holnap már mindenki arról fog beszélni, hogy ez a Simon, aki olyan nagyra van a tudományával, csak olyan halász, hogy egy fia-hal sem kerül a hálójába. Leszege a fejét. Azt hiszi, összedől a világ, mert neki valami nem sikerült.

Örök történet. Mi is hányszor ültünk már kudarcok szégyenével üres hálónkat mosogatva az élet tengerének partján!

2. Pedig a kudarc a többre vágás velejárója.

Közben a tömeg feltartóztathatatlanul közeledik. Odaér. De nem botrány tör ki, hanem csoda történik. Jézus belép a kudarcot szenvedett ember hajójába s valami újat kezd. Szokása ez Neki. Odalép szeretettel minden „elpuskázott” életű emberhez, legyen az Simon, vagy Zakeus, a tékozló fiú, vagy a házasságtörésen rajtakapott asszony. Az élet hajótöröttjeivel, a bűnösökkel való egész bánásmódja nem egyéb, mint ennek a tóparti jelenetnek a folytatása. A szeretetnek ez a mozdulata azt mondja a kétségbeesett embernek: Fel a fejjel! Kezdd újra!

Míntha Jézus az emberi élet természetes velejárójának tekintené a kudarcot. Nem csupán azért jár velünk, mert gyarlók vagyunk s gyarlónak nem sikerülhet minden, hanem azért is, mert nem elégszünk meg azzal, amik vagyunk, hanem többre vágyódunk. Aki megelégszik azzal, hogy a földön jár csupán, annak nem lesz repülési kudarca, de nem is fogja olyan csodálatosnak látni a világot, mint amilyen a felhők közül nézve. Aki mindig csak a parton marad s nem száll vízre, az nem is fog hajótörést szenvedni, de azt sem fogja soha megtudni, mit jelent holdvilágos éjjel ringatózni egy csónakon s élvezni a csendet. Aki csak alulról gyönyörködik a hegyekben, az természetesen nem lesz soha turistakatasztrófa áldozata, de nem is fogja tudni azt, hogy milyen csodálatos fent lenni a magasban közel az Istenhez és messze az emberektől. Azért van kudarcunk, mert többre vágyunk. Jaj annak, akinek már nincs kudarca, mert az ilyen embernek már nincsenek vágyai és reményei. Tudsz-e így nézni a kudarcaidra? Jézus közelében megtanulunk így nézni rájuk.

3. Mert a kudarc a Jézussal való magánbeszélgetés drága alkalm.

A történet szerint Jézus a Simon csónakjából nemcsak a sokaságot tanítja, hanem „mikor megszűnt beszélni, monda Simonnak”. Jézus minden mondanivalója mindenkinek szól, tehát

nekem is, de mégis más az, mikor nemcsak úgy hallgatom, mint egy a sokaságból, hanem úgy, mint akihez most személy szerint szól. Más a nyilvános tanítás és más a magánbeszélgetés. Ilyen magánbeszélgetések alkalmával történnek a nagy dolgok. Ezért vágyódik Jézus olyan nagyon arra, hogy négy szemközt beszélhessen velünk. Mi pedig talán épp ezért menekülünk mindig az elől, hogy négy szemközt maradjunk Jézussal. Félünk, hogy megtérünk. Bemenedülünk bokros elfoglaltságaink zajába, kitérünk előle azzal, hogy most nem vagyok megfelelő lelki állapotban, vagy hangulatban. Még azok is, akik különben készségesen hallgatják az igét, mint sokaságnak szóló tanítást, egyszerre idegeskedni kezdenek, ha az igét egyenesen nekik szegzik s személy szerint szólítják meg őket vele. Pedig, ha mi nem adunk alkalmat Jézusnak arra, hogy külön beszélhessen velünk, hogy az általános tanítást ránk személy szerint alkalmazza, akkor Jézus kemény kézzel is teremt alkalmat erre. Ekkor jönnek a kudarcok. Kellenek ezek a kudarcok, hogy elcsendesedjünk, hogy legyen időnk, fülünk és szívünk Jézus számára. Hóseáson keresztül is ezt mondja az Úr: „Elviszem őt a pusztába és szívére beszélek”. /3:13./ A kudarc is azok közé a puszták közé tartozik, ahová azért visz be minket az Úr, mert a szívünkre akar beszélni.

4. Jézusnak ezt a személyes beszélgetését csak az tudja szívére venni, aki elég alázatos ahhoz, hogy elfogadja Jézus bírálatát és biztatását is. A kudarc ugyanis az alázatosság iskolája.

Simon ebben a történetben jó tanítványnak bizonyul az alázatosság iskolájában. Minden kényszerítés nélkül és semmit sem szépítve bevallja kudarcát: „Jóllehet az egész éjszaka fáradtunk, mégsem fogtunk semmit.” Alázatosan engedelmeskedik Jézus parancsának s leveti újra a hálót. /5. v./ Nem érvel szakfőlényel ellene. Nem mondja: Nincs értelme. Ilyenkor és a mély vízben halászni csak műkedvelőnek juthat eszébe. Minden hivatásos halász tudja, hogy teljesen hiábavaló. Szakmai tudását alárendeli Jézus személyes hatásának. A történet végén is a nagy halfogás csodája megalázza. Leborul Jézus lábai elé s így szól: „Eredj el éntőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram!” /8. v./

Nagy dolog ez, hiszen Simon mindig nagyon jó véleménnyel volt önmagáról. Még életének keresztyén korszakában is. Nagycsütörtök estéjén is mindenki másról hajlandó feltételezni, hogy megbotráncozik Jézusban, csak saját magáról tartja ezt elképzelhetetlennek. Ebben rejlik emberileg vezérkedési hajlamának a magyarázata is. Elképzelhető, hogy halásztársait is hogyan dirigálta egész éjszakán.

Talán semmi sem csinál Istennek annyi gondot, mint az, hogy megtanítsa minket alázatosságra és megtartsa abban. Megpróbál alázatosságra nevelni az igéjével, lelkiismeretünk szava, emberek ítélete által, de ha nem sikerül, keményebb eszközökhöz is kész

nyúlni. Engedi, hogy menjünk a saját fejünk után. Fejjel a falnak. Azután jöjjön a kudarc, a szégyen, hadd tanuljuk meg, hogy senki és semmi vagyok. Ezért van Péter életében is annyi kudarc. Ezért üres ebben a történetben is a hálója. Ezért fullad bele nagycsütörtök esti hősködése még azon az éjjel a megtagadás szörnyű szégyenébe.

Megtalálod-e kudarcaidban Istennek ezt az áldását?

5. De van a kudarcnak még ennél nagyobb áldása is. A kudarc mélyre vezet. Jézus azt parancsolja Simonnak: „Evezz a mélyre!” /4. v./ Lelkileg is így igaz. Kudarcaimnak az az oka, hogy felszínes voltam a munkámban, a szolgálatom iránti hűségemben, az Úrhoz való viszonyomban. Kísértéseimben is azért buktam el, mert nem merültem el a mélységekbe, hol Jézus erőforrásokat kínál.

A Szaharában a homoktenger közepén lehet találni magányos pálmafákat. Körülöttük semmi élet, még egy fűszál sem lézeng ott, csak pusztaság, sívó homok. Hogyan élhet ott, hol egy fűszál sem tud megélni? Rájöttek, hogy a homok alatt nagy mélységben források vannak. Betemette a homok. A felszínen élő növényzetet is megölte, de a pálmafa lenyúlt gyökereivel a mélységbe s felhozta onnan az életerőt, mely elég volt arra, hogy dacolni tudjon a sivatag halálos tűzkemencéjével.

Az elmélyülés mindig az emberileg érthetetlenre és lehetetlenre való engedelmes vállalkozás. Két formában is jelentkezik ez Simonnál. Az egyik a galileai tenger mélyvizére viszi, a másik a népek tengerébe veti bele, hogy legyen ott emberhalász, Jézus misszionáriusa. Mindkét engedelmességét csodálatos eredménnyel koronázza meg az Úr.

Talán most is javában benne vagy a kudarcban. Szégyenkezve bosszankodsz üres hálód mellett. Figyelj fel! Emeld fel lehorgasztott fejedet! Ott áll melletted a kudarcba került életek megmentője, Jézus. Szelíden mondja: Kezdd újra! Jer, kövess engem! Merj elindulni Simon útján, aki felkel, nem látja többé a csónakot, mit talán apja keze ácsolt, sem a hálót, amivel annyit dolgozott, nem látja a mező csodaszép liliomait, a tóparton bólogató fákat, még felesége visszahívó két karját sem, csak Jézust egyedül. Megigézetten megy utána a kudarcból a győzelem, az élet felé. Nem izgatja többé a kudarc. Füttyül arra, hogy mit szólnak hozzá az emberek. Számára csak egy a fontos: Jézus Krisztus. Az a bizonyossága, hogy Érte nem ár a kudarc.

Kudarcaid fájdalmain keresztül Ő jön hozzád, Ő akar találkozni veled, Ő akar a tiéd lenni. Rajtad áll, hogy kudarcaidnak lehet-e olyan szép vége, mint a Simonénak. Ámen.